

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/60/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121202584
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2121202584.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcov: 1/ V. G., nar. X. P. XXXX, 2/ T. G., rod. K., nar. X. L. XXXX, obaja žalobcovia trvalo bytom O., J. XXX/X, obaja zastúpení splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária Prachová & Partners, s. r. o., Pribinova 20, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50491300, proti žalovanému: P. J., nar. XX. L. XXXX, trvalo bytom L. XX, o určenie, že záložné právo neexistuje, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 4. mája 2021 č. k. 12C/29/2021-21, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žalovanému uložil dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej, zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zriadeného v prospech žalovaného na nehnuteľnostiach evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Hlohovec, katastrálny odbor, pre okres Hlohovec, obec Hlohovec, katastrálne územie O., ako:

- stavby - rodinný dom so súpisným číslom XXX, druh stavby - dom, postavený na parc. č. 1162/1,
- stavby - rodinný dom so súpisným číslom XXX, druh stavby - rodinný dom, postavený na parc. č. 1163,
- pozemok parcely registra „C“, parc. č. 1156/2, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 16 m²,
- pozemok parcely registra „C“, parc. č. 1162/1, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 224 m²,
- pozemok parcely registra „C“, parc. č. 1163, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 79 m²,
- pozemok parcely registra „C“, parc. č. 1164, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 64 m²,
- pozemok parcely registra „C“, parc. č. 1165, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 113 m².

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. c/ a d/, § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 332 ods. 2 CSP (zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov).

Vecne dôvodil, že dňa 29.4. 2021 mu bola doručená žaloba žalobcov 1/ a 2/, ktorou sa domáhali určenia neexistencie záložného práva. Súčasťou žaloby žalobcov bol tiež návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žalobcovia navrhli nariadiť neodkladné opatrenie v znení uvedenom vo výrokovvej časti napadnutého uznesenia.

Žalobcovia návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili tým, že žalobcovia sú výlučnými vlastníckymi dotknutých nehnuteľností, ktoré sú zaťažené ťarchou, okrem iného aj záložnou zmluvou v prospech žalovaného zo dňa 13.4.2014, V-315/14, záložná zmluva v prospech žalovaného bola medzi

žalobcami a žalovaným uzatvorená za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného zo zmluvy o pôžičke zo dňa 13.5.2013, k reálnemu odovzdaniu pôžičky zo strany žalovaného však nikdy neprišlo, pričom zmluva o pôžičke vznikne až skutočným reálnym odovzdaním predmetu pôžičky a jej prijatím. Dňa 12.1.2021 bolo žalobcom doručené oznámenie žalovaného označené ako „Oznámenie o začatí výkonu záložného práva“, v zmysle ktorého žalovaný nepreukázal právny titul výkonu záložného práva, t. j. zmluvu o pôžičke, ako ani dôkazy preukazujúce dlžnú sumu. Žalovaný tvrdí, že zmluva o pôžičke bola uzatvorená a v tej súvislosti aj notárska zápisnica, avšak žalobcovia uvádzajú, že k odovzdaniu peňazí nikdy nedošlo. Z listu vlastníctva vyplýva, že žalovaný sa domáhal záložného práva už v roku 2014, v dôsledku čoho podľa názoru žalobcov došlo k premlčaniu tohto práva. K výmazu záložného práva nedošlo ani na základe uplatnenia námietky premlčania zo dňa 1.3.2021, v ktorom žalobcovia vyzvali žalovaného na výmaz záložného práva na príslušnom okresnom úrade, katastrálnom odbore, a tak boli žalobcovia nútení podať žaloby o určenie neexistencie záložného práva. Žalovaný nezabezpečil výmaz záložného práva, pričom ani nepreukázal opodstatnenosť existencie jeho nároku. Žalobcovia majú za to, že v prípade nariadenia neodkladného opatrenia žalovanému nevznikne vážna ujma na jeho právach, len dôjde k čiastočnému obmedzeniu jeho práva, kým v prípade nenariadenia neodkladného opatrenia a prípadného prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na základe výkonu záložného práva by došlo k vážnej ujme na právach žalobcov. Dočasné obmedzenie nakladania s nehnuteľnosťou do skončenia konania vo veci samej zabezpečí nerušené rozhodovanie vo veci bez obavy zo zmarenia práva žalobcov alebo žalovaného na prípadnom výsledku konania. Žalobcovia nalievajú návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňujú tým, že na príslušnom liste vlastníctva bola zapísaná poznámka oznamujúca začatie výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby - P 9/2021, P. J., L. XX, Oznámenie o začatí výkonu záložného práva č. V 315/14 zo 4.1.2021 formou dobrovoľnej dražby podľa Zák. č. 527/2002 Z. z. na pozemky parc. č. 1156/2, 1162/1, 1163, 1164, 1165, rodinný dom súp. č. XXX na parc. č. 1162/1, rodinný dom súp. č. XXX na parc. č. 1163 - č. z. 105/21. Žalobcovia majú za to, že osvedčili potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, keď osvedčili, že žalovaný pristúpil k aktívnemu výkonu záložného práva. Je zrejmé, že týmto postupom žalovaný nepochybne smeruje k výkonu záložného práva a vlastnícke právo žalobcov k nehnuteľnosti je priamo ohrozené, keďže takýmto výkonom záložného práva by došlo k nenávratnej ujme na právach a oprávnených záujmoch žalobcov. Súd sa v rámci rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia oboznámil so žalobcami predloženými listinnými dôkazmi, a to vyjadrenie k uplatneniu námietky premlčania, oznámením o začatí výkonu záložného práva, výzvou na sprístupnenie nehnuteľnosti pre znalca za účelom jej ohodnotenia, výpisom z listu vlastníctva č. XXXX, uplatnením námietky premlčania a podacím lístkom, výzvou na preukázanie opodstatnenosti výkonu záložného práva, z ktorých vyplýva, že žalovaný oznámil žalobcovi 1/ začatie výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby, predmetom ktorej budú nehnuteľnosti evidované Okresným úradom Hlohovec, pre okres Hlohovec, obec O., kat. ú. O., na LV č. XXXX, a to pozemok parcela registra „C“ KN, parc. č. 1156/2, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 16 m², pozemok parcela registra „C“ KN, parc. č. 1162/1, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 224 m², pozemok parcela registra „C“ KN, parc. č. 1163, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 79 m², pozemok parcela registra „C“ KN, parc. č. 1164, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 64 m², stavba - dom so súp. č. XXX, postavená na parc. č. 1162/1, a stavba - rodinný dom so súp. č. XXX, postavená na parc. č. 1163, ktoré nehnuteľnosti sú zaťažené záložným právom zriadeným v prospech žalovaného, a ktorých vlastníckymi nehnuteľnosťami sú žalobcovia 1/ a 2/ o veľkosti podielu 1/1. Na predmetnom LV č. XXXX bola zapísaná poznámka o začatí výkonu záložného práva P 302/2014. Žalobcovia podaním z 15.1.2021 vyzvali žalovaného na preukázanie opodstatnenosti výkonu záložného práva (na predloženie zmluvy o pôžičke z 13.5.2013 a preukázateľného výpočtu dlžnej sumy), následne podaním z 1.3.2021 uplatnili u žalovaného námietku premlčania a žiadali zabezpečiť výmaz záložného práva. K uplatnenej námietke premlčania sa žalovaný vyjadril podaním z 25.3.2021, keď námietku žalobcov považoval za bezpredmetnú. Podaním z 22.4.2021 boli žalobcovia spoločnosťou poverenou žalovaným ako záložným veriteľom vyzvaní na sprístupnenie nehnuteľnosti pre znalca za účelom jej ohodnotenia, ktorá obhliadka sa má vykonať dňa 17.5.2021. Súd prvej inštancie dôvodil, že preskúmal osvedčenosť potreby poskytnúť predbežnú ochranu právnym vzťahom medzi stranami sporu tohto konania a nalievajú vydania neodkladného opatrenia. Odôvodnenosť potreby uložiť povinnosť žalovanému zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva k vyššie špecifikovaným nehnuteľnostiam mal súd za dostatočne osvedčenú, a preto návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia v znení, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia, vyhovel, považujúc ho za dôvodný. Uviedol, že na základe vyššie uvedeného sa súd vecne stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj názorom o osvedčení práva majúceho sa chrániť za pomoci neodkladného opatrenia, keďže žalovaný

svojím konaním smeruje k výkonu záložného práva predajom nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov na dobrovoľnej dražbe.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 251 a § 262 ods. 1 CSP s tým, že o nároku na náhradu trov súvisiacich s nariadením neodkladného opatrenia rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

2. Proti tomuto uzneseniu v celom jeho rozsahu podal včas odvolanie žalovaný s návrhom na jeho zmenu zamietnutím návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ev. na jeho zrušenie a priznanie žalovanému nároku na náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, c/, f/, g/ a h/ CSP. Dôvodil, že súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie v prospech žalobcov s odôvodnením v bode 21.-22. odôvodnenia napadnutého uznesenia. Napadnuté uznesenie považuje žalovaný v celom rozsahu za nesprávne, nakoľko súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z nepravdivých a neúplných skutkových tvrdení žalobcov, t. j. z nesprávne zisteného skutkového stavu, v dôsledku čoho dospel i k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci, a za arbitrárne a nepreskúmateľné, nakoľko súd prvej inštancie svoj právny záver o potrebe úpravy pomerov strán nariadením neodkladného opatrenia žiadnym spôsobom neodôvodnil. Bol názoru, že zo strany žalobcov ide o účelové a šikanózne uplatňovanie práva žalobcov a napadnuté uznesenie je nesprávne. Žalobcovia sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a žalobou domáhajú voči nemu nariadenia neodkladného opatrenia s cieľom účelovo brániť zákonnému výkonu záložného práva zriadeného na nehnuteľnostiach žalobcov za účelom uspokojenia jeho legitímnej peňažnej pohľadávky voči žalobcom z titulu neuhradenej časti istiny a príslušenstva poskytnutej peňažnej pôžičky na základe Zmluvy o pôžičke z 13.5.2013 (ďalej len „zmluva o pôžičke“) a Záložnej zmluvy zo 6.2.2014 (ďalej len „záložná zmluva“), a zároveň určenia neexistencie záložného práva založeného záložnou zmluvou, primárne na základe skutkových tvrdení, že k reálnemu odovzdaniu pôžičky v zmysle zmluvy o pôžičke ním ako veriteľom v prospech žalobcov ako dlžníkov nemalo nikdy dôjsť. Žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, z ktorého obsahu súd vychádzal pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia účelovo neuvádzajú úplný skutkový a právny stav veci. Dňa 13.5.2013 žalovaný ako veriteľ so žalobcami ako dlžníkmi uzatvoril zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky v prospech žalobcov vo výške 44.000 eur, ktoré peňažné prostriedky sa žalobcovia zaviazali vrátiť do 31.12.2013 (ďalej aj „pôžička“). Z dôvodu, že v dohodnutej lehote splatnosti mu žalobcovia poskytnutú peňažnú pôžičku nevrátili, došlo dňa 10.2.2014 z titulu zabezpečenia jeho pohľadávky zo strany žalobcov k uzavretiu záložnej zmluvy medzi ním ako záložným veriteľom a žalobcami ako záložcami a tým k zriadeniu záložného práva v jeho prospech k nehnuteľnostiam žalobcov. Žalobcovia sa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia úmyselne vyhýbajú bližšej argumentácii vo vzťahu k obsahu a účinkom Notárskej zápisnice z 21.3.2016, N 273/2016, Nz 9892/2016, NCRIs 10190/2016 (ďalej len „notárska zápisnica“) a Uznaniu dlhu a dohode o splnení dlhu v splátkach z 21.3.2016 (ďalej len „uznanie dlhu“), pravdepodobne z dôvodu, že notárska zápisnica a uznanie dlhu žalobcov v kontexte s ďalšími listinnými dôkazmi (zmluva o pôžičke, záložná zmluva) vyvracajú a preukazujú nepravdivosť tvrdenia žalobcov, od ktorého tvrdenia žalobcovia odvíjajú uplatnený nárok na nariadenie neodkladného opatrenia a určenia neexistencie záložného práva, a to že pôžička (peňažné prostriedky) vo výške 44.000 eur im neboli nikdy reálne poskytnuté. Skutočnosť, že pôžičku vo výške 44.000 eur žalovaný v hotovosti odovzdal žalobcom v deň podpisu zmluvy o pôžičke a žalobcovia tieto peňažné prostriedky v hotovosti prevzali, určito a jednoznačne vyplýva zo slobodných a vážnych vyhlásení zmluvných strán v čl. II zmluvy o pôžičke, čl. I. záložnej zmluvy, čl. II. notárskej zápisnice, ako aj čl. I. uznania dlhu.

Aj s prihliadnutím k časovej následnosti jednotlivých právnych úkonov: zmluva o pôžičke z 13.5.2013, záložná zmluva z 10.2.2014, notárska zápisnica a uznanie dlhu z 21.3.2016, je zjavné, že žalobcovia si až do okamihu doručenia oznámenia o začatí výkonu záložného práva dňa 12.1.2021 boli plne vedomí existencie svojho záväzku voči žalovanému z titulu nevrátenej časti istiny pôžičky, príslušenstva a zmluvnej pokuty, ktorého existenciu doposiaľ nerozporovali. K rozporovaniu vzniku samotného reálneho kontraktu - zmluvy o pôžičke, pristúpili žalobcovia až v čase po doručení oznámenia začatia výkonu záložného práva z 12.1.2021. Ak by teda skutočne nebola pôžička zo strany žalovaného žalobcom odovzdaná tak ako tvrdia žalobcovia (čo však v celom rozsahu popiera) bolo by z pohľadu žalobcov absolútne mimo rámca akejkoľvek logiky, aby za predpokladu, že pôžičku skutočne neprevzali (tak ako tvrdia), v zmluve o pôžičke, záložnej zmluve, notárskej zápisnici a uznaní dlhu výslovne vyhlásili, že pôžičku v celom rozsahu od žalovaného prevzali, a dokonca notárskou zápisnicou a uznaním dlhu dňa 21.3.2016 uznali existenciu záväzku z titulu zmluvy o pôžičke voči žalovanému súčasne s vyhlásením o jeho čiastkovom splatení spolu v sume 3.750 eur. Aplikáciou elementárnej logiky možno teda bez

pochybností konštatovať, že ak by žalobcovia skutočne pôžičku neprevzali, resp. táto by im nikdy nebola reálne odovzdaná, nikdy by nepristúpili k podpisu notárskej zápisnice a uznania dlhu. Práve skutočnosť, že žalobcovia potvrdili prevzatie pôžičky vyhláseniami až v štyroch samostatných dokumentoch, pričom v notárskej zápisnici a uznaní dlhu vyhlásili aj čiastočné plnenie svojho záväzku z titulu poskytnutej pôžičky preukazuje, že žalobcovia pôžičku v sume 44.000 eur reálne prevzali. V opačnom prípade by bolo takéto opakované konanie žalobcov bez reálneho prevzatia pôžičky bez akejkoľvek logiky a akéhokoľvek rozumne akceptovateľného dôvodu. V tejto súvislosti žalovaný upriamil pozornosť odvolacieho súdu aj na časový aspekt jednotlivých úkonov žalobcov a s tým spojenej zmeny v tvrdeniach o údajnom reálnom neposkytnutí pôžičky. Žalobcovia v čase od uzavretia zmluvy o pôžičke - odovzdania pôžičky dňa 13.5.2013 až do doručenia oznámenia o začatí výkonu záložného práva dňa 12.1.2021, t. j. viac ako 7 rokov, počas ktorých svoj záväzok uznali a čiastočne aj plnili, reálne odovzdanie pôžičky a tým existenciu svojho záväzku voči žalovanému, ani existenciu záložného práva zriadeného záložnou zmluvou nikdy nerozporovali, naopak záväzok uznali a vyhlásili aj jeho čiastočné splnenie (čo by z logiky veci neurobili, ak by tomu tak skutočne nebolo). K zmene tvrdení žalobcov a rozporovaniu vôbec reálneho odovzdania pôžičky došlo až po doručení oznámenia o začatí výkonu záložného práva dňa 12.1.2021, čo v kontexte uvedených skutočností, listinných dôkazov a právnych úkonov (prejavov vôle) strán jasne preukazuje účelový a šikanózný charakter konania žalobcov voči žalovanému a jeho právu na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov, a ich tvrdení o reálnom neodovzdaní pôžičky, ktorých jediným cieľom je vyhnúť sa (čo najviac oddialiť) uspokojeniu jeho pohľadávky zákonným a zmluvne dojednaným spôsobom - výkonom záložného práva, s ktorým žalobcovia vyjadrili výslovný súhlas zriadením záložného práva záložnou zmluvou na nehnuteľnostiach žalobcov pre prípad dobrovoľného nesplnenia záväzku vrátiť poskytnutú pôžičku. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že k výkonu záložného práva pristúpil, nakoľko sú splnené všetky zákonné a zmluvné predpoklady pre konečné uspokojenie jeho pohľadávky, ktorému žalobcovia takýmto účelovým právom zneužívajúcim konaním podporeným nesprávnym a arbitrárnym rozhodnutím súdu o nariadení neodkladného opatrenia, bránia a neprimeraným spôsobom zasahujú do jeho ústavných práv, čím mu spôsobujú vážnu a dlhotrvajúcu ujmu na jeho právach.

Poukázal aj na obsah LV č. XXXX, na ktorom LV sú zapísané nehnuteľnosti žalobcov, z ktorého prehľadu poznámok a tiarch jasne vyplýva, že žalobcovia neplnia svoje záväzky dobrovoľne a dobromyseľne nielen voči žalovanému, ale aj voči iným veriteľom.

Za účelové a nedôvodné považuje aj uplatnenie námietky premičania žalobcov z dôvodu údajného premičania záložného práva na nehnuteľnostiach žalobcov, pričom v tejto otázke v celom rozsahu odkázal a pridržal sa argumentácie uvedenej vo Vyjadrení k uplatneniu námietky premičania z 25.3.2021 (vyjadrenie je súčasťou súdneho spisu).

Skutočnosť, že žalovaný ako záložný veriteľ pristúpil k výkonu záložného práva na nehnuteľnostiach žalobcov dobrovoľnou dražbou ešte sama o sebe nezakladá potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Výkon záložného práva v predmetnom prípade je následkom dlhodobého neplnenia si povinností žalobcami, bol v každom ohľade zákonný a nie je konaním v rozpore so zákonom alebo dobrými mravmi. V tejto súvislosti citoval z rozhodnutí Krajského súdu Prešov sp. z. 4Co/96/2016, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Cob/77/2017 a 6 Co/256/2018, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/253/2018.

Žalobcovia majú aj iné prostriedky obrany, ktorými vedia brániť svoje práva bez toho, aby bezdôvodne zasahovali do práva záložného veriteľa nerušene vykonať záložné právo. Hlavný prostriedok predstavuje žaloba o neplatnosť dobrovoľnej dražby, ktorá môže byť podaná po uskutočnení výkonu záložného práva a môže byť odôvodnená jednak porušením zákona o dražbách, ale aj neplatnosťou záložnej zmluvy (§ 21 ods. 2 ZoDD). V prípade, že je sporná pohľadávka, žalobcovia môžu podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia voči záložnému veriteľovi a v rámci tohto konania vie súd preskúmať v dražbe uplatnený nárok.

Pri nariadení neodkladného opatrenia musí mať súd na zreteli tiež princíp proporcionality, teda neodkladným opatrením nesmie dôjsť k zásahu do práv dotknutých osôb nad nevyhnutnú mieru. Žalobcami uvedené skutočnosti možno namietať aj v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby iniciovanom podľa § 21 ods. 2 ZoDD bez toho, aby bolo obydlie žalobcov ohrozené a bez toho aby bol žalovaný ako záložný veriteľ dotknutý na jeho majetkových právach. Ak by mali žalobcovia úspech v konaní o neplatnosť dražby podľa § 21 ZoDD je výsledkom úprava pomerov k času pred konaním dražby. Žalobcovia tak môžu účinne brániť svoje práva bez neprimeraných ťažkostí a bez toho, aby došlo k zhoršeniu ich postavenia, nakoľko určenie neplatnosti dražby ich neoprávňuje len na finančné zadosťučinenie (tento záver potvrdzuje aj Rozhodnutie SD EÚ Kušionová v. SMART Capital).

Z jeho pohľadu ako záložného veriteľa možno dospieť k zákonnému výkonu oprávnení veriteľa bez toho, aby došlo k ďalšiemu zbytočnému vynaloženiu nákladov v dôsledku upustenia od dražby z dôvodu

vydania neodkladného opatrenia, premičaniu záložného práva a pohľadávky a k znehodnoteniu zálohu. V tejto súvislosti citoval z uznesení Krajského súdu Prešov, sp. zn. 4Co/96/2016, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/519/2016 a 12Co/249/2018.

Zákonným predpokladom rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia je splnenie povinnosti navrhovateľa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčiť existenciu právneho vzťahu medzi navrhovateľom a protistranou, ktorý vyžaduje bezodkladnú úpravu, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Zmluvná dokumentácia strán sporu spolu s notárskou zápisnicou jednoznačne potvrdzujú, že pôžička bola zo strany žalovaného žalobcom reálne odovzdaná, pričom žalobcovia tvrdeniami v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia relevantným spôsobom nepreukázali, ani len hodnoverne neosvedčili opak. Argumentácia žalobcov je v celom rozsahu účelová s jediným cieľom brániť výkon záložného práva právom aprobevaným spôsobom a naďalej žalovaného poškodzovať na jeho legitímnom práve na uspokojenie pohľadávky.

Žalobcovia vzhľadom na skutkové okolnosti a uvedenú stabilnú rozhodovaciu prax súdov, nepreukázali potrebu bezodkladnej úpravy pomerov ani v menej náročnom režime konania o vydanie neodkladného opatrenia. Samotná skutočnosť, že žalovaný pristúpil k začatiu výkonu záložného práva (po splnení všetkých zákonných podmienok) teda nie je dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa záložnému veriteľovi zakáže výkon záložného práva a tým neprimerane zasiahne do práva vlastníť majetok.

Ani prípadný výkon záložného práva speňažením nehnuteľností žalobcov na dobrovoľnej dražbe neohrozuje právo žalobcov na obydlie, t. j. nie je právnou skutočnosťou zakladajúcou potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán a tým nariadenie neodkladného opatrenia. Právo na obydlie v prípade konania dražby nie je ohrozené. Je tomu tak z dôvodu právnej úpravy inštitútu dobrovoľnej dražby a záložného práva. Vydražiteľ na dražbe štandardne nadobúda iba vlastnícke právo k nehnuteľnosti, nájomné zmluvy a vecné bremená napriek prechodu vlastníckeho práva ostávajú zachované. Analogicky vydražiteľ nadobúda do vlastníctva nehnuteľnosť obývanú predchádzajúcim vlastníkom (záložcom). Vykonanie dražby ako právna skutočnosť a notárska zápisnica o jej priebehu nepredstavuje exekučný titul na jej vypratanie. Voči záložcovi, aj z dôvodu prioritizácie súdneho riešenia súkromnoprávných sporov podľa § 4 O. z., sa vydražiteľ nemôže dožadovať vypratania nehnuteľnosti, nakoľko musí dosiahnuť úspech v súdnom konaní o vypratanie nehnuteľnosti. Z dôvodu procesnej hospodárnosti a obligatórneho prerušenia konania o vypratanie nehnuteľnosti (úspech strany v konaní záleží od výsledku iného konania), kým nebude právoplatne rozhodnuté o platnosti/neplatnosti záložnej zmluvy a dobrovoľnej dražby vydražiteľ ani nebude môcť získať exekučný titul, na základe ktorého by žalobcov prípadne vypratával pokiaľ nie je právoplatne rozhodnuté, či došlo k porušeniu práv žalobcov výkonom záložného práva alebo nie. V prípade, že by vydražiteľ nerešpektoval úzko vymedzené podmienky svojpomoci a pokúšal by sa svojpomocne ujať dražby nehnuteľnosti žalobcov, títo môžu po vykonaní dražby podať návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal vydražiteľovi vypratať žalobcov z nehnuteľnosti. Vydanie neodkladného opatrenia by za takých okolností bolo z dôvodu ochrany obydlija opodstatnené. Neodkladné opatrenie by v tom prípade bolo aj efektívne z toho dôvodu, že by odradilo vydražiteľa možnosťou trestného stíhania pre trestný čin marenia výkonu súdneho rozhodnutia. Európsky dohovor o ochrane ľudských práv síce kladie požiadavku, aby bol zásah do práva na obydlie preskúmaný, neuvádza však požiadavku časového sledu. Európsky dohovor o ľudských právach teda nezakotvuje neprípustnosť následného prieskumu otázky zásahu do práva na obydlie. Ani Ústava SR a ani Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd neupravuje právo na obydlie tak, že ho treba vykladať, že garantuje občanovi zotrvanie v určitom obydli vždy a za každých okolností. Európsky dohovor o ľudských právach rovnako upravuje aj to, že žiadne ľudské právo nie je absolútne, čo znamená, že je možné doň zákonom ustanoveným spôsobom zasiahnuť. Tento spôsob jasne upravuje zákon o dobrovoľných dražbách, ako aj Občiansky zákonník, pričom tieto žalobcom poskytujú efektívne a účinné prostriedky obrany a ochrany. V tejto súvislosti citoval z Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I ÚS 13/2000 z 10.7.2001), z uznesení Krajského súdu Prešov sp. zn. 4Co/96/2016, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/249/2018 a 11Co/322/2018

Dobrovoľná dražba má oporu v zákonnej úprave, sleduje legitímny cieľ, ktorým je splnenie uhradzovacej funkcie záložného práva a keďže dlžník nebol schopný splniť svoj dlh ani po viac ako 7 rokoch od pôvodne dojednanej splatnosti dlhu (vrátenia pôžičky), nemožno dražbu považovať za neprimeraný postup záložného veriteľa obzvlášť, ak aj pri súdom nariadenej prípadnej exekúcie predajom nehnuteľnosti by predajom nehnuteľnosti nastal ten istý následok, teda strata obydlija žalobcov. V opačnom prípade by bolo nevyhnutné vyhovieť každému návrhu na vydanie neodkladného opatrenia v prípade prípravy dobrovoľnej dražby, ktorej predmetom má byť obydlie záložcu. Takýto záver by úplne poprel účel dobrovoľnej dražby v spojení s inštitútom záložného práva a jeho výkonu ako

prostriedkov zabezpečenia pohľadávky a jej mimosúdneho a časovo aj finančne hospodárneho, ale hlavne zákonného prostriedku vymožitelnosti práva.

Citoval § 220 ods. 2 a § 234 CSP s tým, že právo na riadne a dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia premietnuté aj do ust. § 220 ods. 2 CSP je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces, zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Povinnosťou súdov ako štátnych orgánov je dbať na to, aby ústavné práva subjektov zúčastnených na konaní boli riadne dodržiavané. Zákon stanovuje konkrétne zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia súdneho rozhodnutia tak, aby z neho bola zrejماً jeho opodstatnenosť, zákonnosť, spravodlivosť a najmä preskúmateľnosť súdneho rozhodnutia. Žalovaný bol názoru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia nespĺňa zákonnú a ústavnú požiadavku riadneho a presvedčivého odôvodnenia. Zdôvodnenie právneho názoru súdu prvej inštancie o naplnení dôvodov pre nariadenie neodkladného opatrenia - osvedčení údajnej potreby bezodkladnej úpravy vzťahov medzi stranami - je obsiahnuté v bode 21. a 22. odôvodnenia napadnutého uznesenia, prezentovaný právny názor súdu trpí objektívnym nedostatkom odôvodnenia, resp. akýmkoľvek odkazom na príslušné právne predpisy, ev. odkazom na relevantnú ustálenú rozhodovaciu prax. ktorá by jednoznačne a zrozumiteľne preukazovala, o čo konkrétne opiera súd prvej inštancie svoje presvedčenie o potrebe a dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia vo väzbe na tvrdenia žalobcov v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odôvodnenie právneho názoru súdu v napadnutom uznesení preto považuje za objektívne nedostatočné. Súd prvej inštancie v napadnutom uznesení žiadnym spôsobom neodôvodnil na základe akých záverov mal za dostatočne osvedčenú odôvodnenosť potreby uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva, iba bez ďalšieho návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel konštatujúc, že ho považuje za dôvodný. Rovnako vôbec nezdôvodnil prečo a na základe čoho sa vecne stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie teda iba nekriticky, bez podrobenia tvrdení žalobcov aspoň základnému prieskumu osvedčenia ich hodnovernosti a dôvodnosti, prevzal do svojho právneho názoru tvrdenia žalobcov bez akéhokoľvek odôvodnenia predpokladaného § 220 CSP a ustálenou judikatúrou ako podmienok naplnenia a zachovania práva žalovaného na spravodlivý proces. Napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu determinujúcich jeho záver o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia. Z napadnutého uznesenia objektívne nie je zrejmé, ani nie je možné vyvodiť, akým spôsobom súd prvej inštancie dospel k dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a potrebe úpravy pomerov strán, a akým spôsobom sa súd vysporiadal so skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie. Mal za to, že súd prvej inštancie takýmto konaním porušil jeho právo na spravodlivý proces zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako i v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR v ZSP 56/ 2008, Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 36/2010, tiež II. ÚS 410/06, III. ÚS 311/07, III.ÚS 107/07 a na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.1.2019 sp. zn . 6Cdo/98/2017.

Tvrdenia žalobcov pri zohľadnení vyššie uvedených skutočností a listinných dôkazov neosvedčujú dôvodnosť uplatneného nároku na určenie neexistencie záložného práva a tým ani dôvodnosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán z dôvodu údajného ohrozenia práv žalobcov. S prihliadnutím k uvedenému mal za to, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je v celom rozsahu nedôvodný a nariadenie neodkladného opatrenia napadnutým uznesením predstavuje zásadný a neprimeraný zásad do jeho práva na uspokojenie pohľadávky zákonným spôsobom. V predmetnom prípade nie sú splnené zákonné dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia a v zmysle stabilnej judikatúry nie je daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov strán. Napadnuté uznesenie je v rozpore s princípom proporcionality a súčasne arbitrárne a nepreskúmateľné, nakoľko súd prvej inštancie neodôvodnil svoj právny názor o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia zákonom a súdnou praxou vyžadovaným spôsobom.

3. Žalobcovia sa k odvolaniu žalovaného vyjadrili tak, že navrhli napadnuté uznesenie potvrdiť. Dôvodili, že záložná zmluva v prospech žalovaného bola medzi žalobcami a žalovaným uzatvorená za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného vyplývajúcej údajne zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 13.5.2013, k reálnemu odovzdaniu pôžičky zo strany žalovaného však nikdy neprišlo, žalovaný síce súdu predkladá notársku zápisnicu a uznanie dlhu, avšak v notárskej zápisnici absentuje podpis žalobcov, v notárskej zápisnici notárka síce konštatuje, že na znak súhlasu účastníci notársku zápisnicu podpísali, avšak v zápisnici absentuje podpis účastníkov. Žalobcovia majú zato, že žalovaný v podanom odvolaní nepreukázal reálnosť plnenia, t.j. poskytnutie pôžičky vo výške 44.000 eur. K časovej následnosti

jednotlivých právnych úkonov, uvádzanej žalovaným uviedli, že žalovaný opomína skutočnosť, že raz už začal realizovať výkon záložného práva, od ktorého následne zrejme upustil. Citovali § 657 a § 658 O.z. s tým, že z formulácie zákonného ustanovenia („veriteľ prenecháva“) možno vyvodiť, že zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou na rozdiel napríklad od zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka. Neznamená to, že by išlo o protiklad konsenzuálnej zmluvy, ale je potrebné, aby okrem konsenzu zmluvných strán došlo k reálnemu úkonu - odovzdaniu druhovo určených vecí veriteľom dlžníkovi. Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. 6. 2010, sp. zn. 3 Cdo 325/2009) Aj podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky je z ústavného hľadiska akceptovateľný právny záver vychádzajúci z toho, že ak neexistuje notárska zápisnica, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná a je dôvod na zastavenie exekučného konania. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.06.2014, sp. Zn. 5ECdo 139/2013) Žalovaný vo svojom vyjadrení poukazuje na judikatúru súdov ohľadne výkonu záložného práva, ale nevyjadril sa k námietke výkonu záložného práva, ktorá je rozhodujúca a smerodajná pre toto konanie. Z príslušného listu vlastníctva vyplýva, že výkonu záložného práva sa žalovaný domáhal už v roku 2014. Tento výkon následne nezrealizoval minimálne do roku 2021, t. j. 7 rokov, pričom žalovaný zrejme opomína, že za obdobie 7 rokov žalobcovi vznikala škoda, tým že s nehnuteľnosťou nevedel nakladať. Poznámka: P 302/2014, P. J., L. XX, Oznámenie o začatí výkonu záložného práva č. V 315/14 formou dobrovoľnej dražby podľa zák.č. 527/2002 Z.z. na pozemky parc.č. 1156/2, 1162/1, 1163, 1164, 1165, rodinný dom súp.č. XXX na parc.č. 1162/1, rodinný dom súp.č. XXX na parc.č. 1163 - č.z. 1988/14; V dôsledku skutočnosti, že žalovaný sa domáhal výkonu záložného práva po prvý krát už v roku 2014 došlo k premlčaniu tohto práva, a to v súlade s § 101 O.z. Citovali ust. § 100 ods. 1 a 2 O.z. s tým, že vo všeobecnosti platí, že premlčaním právo nezaniká, ale stáva sa len podmieneným a v prípade riadneho uplatnenia námietky premlčania ide o tzv. naturálnu obligáciu a právo tak nemožno platne priznať. V prípade záložného práva však došlo k odklonu od tohto tradičného chápania premlčania, keď sa v poslednom čase ustálil záver, že pri premlčaní záložného práva sa možno úspešne domáhať na súde určenia jeho neexistencie. Tento záver prezentoval napríklad Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku sp. zn. 21 Cdo 2185/2009 z 21.12.2010: "Ak preukáže záložca, že záložný veriteľ uplatnil (môže uplatniť) právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky z výťažku speňazenia zálohu (ešte len) po uplynutí stanovenej doby, a ak sa dovoľá premlčania záložného práva, nemožno zamietnuť jeho žalobu o určenie, že tu (premlčané) záložné právo nie je, len s poukazom na to, že premlčanie nie je dôvodom zániku záložného práva a že premlčané záložné právo ani po zamietavom právoplatnom rozhodnutí súdu nezaniká a je len oslabené o tzv. nárok a jedná sa o tzv. naturálne právo. Pokiaľ sa záložca dovoľal (dôvodne) premlčania záložného práva, je totiž nepochybné, že záložný veriteľ sa už nemôže domáhať predaja alebo iného speňazenia zálohu a teda ani uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku speňazenia zálohu a že záložné právo nemôže naďalej (ani v budúcnosti) byť spôsobilým právnym prostriedkom pre uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Opačný názor vo svojich dôsledkoch popiera význam premlčania záložného práva a priznáva súdnu ochranu prejavujúcu sa zamietnutím žaloby, ktorá smerovala proti výkonu premlčaného práva, hoci - ako vyplýva z ustanovenia § 100 ods. 1 vety tretej občianskeho zákonníka - premlčané právo nemožno priznať." V zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Co/80/2019 „Záložné právo po vznesení námietky premlčania (dovolaní sa premlčania) zostáva v podobe naturálnej obligácie, jeho ďalšia existencia nemá žiaden zmysel, pretože je nerealizovateľné a možno sa úspešne domáhať určenia, že záložné právo k zálohu neexistuje, a na základe takéhoto rozhodnutia súdu je potom možné dosiahnuť výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností aj proti vôli záložného veriteľa.“ „Premlčaniu podlieha aj záložné právo, čo vyplýva z ustanovenia § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka a premlčí sa vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba potom v tomto prípade začína plynúť od momentu, kedy sa mohlo záložné právo vykonať po prvý raz. Z vyššie uvedeného vyplýva, že námietka premlčania záložného práva vznesená žalobcom bola dôvodná, pričom dlžníkom účinne vznesená námietka premlčania bráni súdnej vymáhateľnosti premlčaného práva a okamihom jej vznesenia došlo k zániku nároku veriteľa - žalovaného na jej súdnu vymáhateľnosť. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že v konaní bola žalovanému nariadeným neodkladným opatrením uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam. K právnou zástupkyňou žalovaného tvrdenej skutočnosti, že premlčaním záložného práva nezaniká záložné právo, odvolací súd uvádza, že vznesením námietky premlčania a dovolaním sa premlčania záložného práva zo strany žalobcu, stráca žalovaný ako záložný veriteľ možnosť domáhať sa uspokojenia zo zálohu, pretože jeho záložné právo je premlčané. Záložné právo po vznesení námietky premlčania (dovolaní sa premlčania) zostáva v podobe

naturálnej obligácie, jeho ďalšia existencia nemá žiaden zmysel, pretože je nerealizovateľné a možno sa úspešne domáhať určenia, že záložné právo k zálohu neexistuje, a na základe takéhoto rozhodnutia súdu je potom možné dosiahnuť výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností aj proti vôli záložného veriteľa. K takémuto záveru dospel aj Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku zo dňa 21.12.2010 vo veci sp. zn. 21Cdo/2185/2009, v ktorom uviedol, že ak sa záložca dôvodne dovolal premlčania záložného práva, je nepochybné, že záložný veriteľ sa už nemôže domôcť predaja alebo iného speňaženia zálohu a teda ani uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku zo speňaženia zálohu a že záložné právo nemôže naďalej (ani v budúcnosti) byť spôsobilým právnym prostriedkom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Rovnaké závery si osvojil Okresný súd Pezinok v rozsudku zo dňa 03.06.2013 vo veci sp. zn. 5C/257/2011, Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 24.02.2014 vo veci sp. zn. 7Co/164/2013, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Humenné zo dňa 13.06.2013 vo veci sp. zn. 6C/15/2013. Záložné právo v podobe naturálnej obligácie, ktoré je nevykonateľné z dôvodu vznesenia námietky premlčania a dovolania sa premlčania, teda nemá zmysel a nemôže slúžiť potrebám praktického života, preto je potrebné určiť, že záložné právo neexistuje, keďže je nevykonateľné.“

Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný sa v roku 2014 domáhal výkonu svojho záložného práva formou dobrovoľnej dražby, čím svoje právo vykonal po prvý raz, majú za to, že záložné právo žalovaného vzhľadom na márne uplynutie trojročnej lehoty je premlčané. V súvislosti s tým bola zo strany právneho zástupcu žalobcov vznesená námietka premlčania, na základe ktorej sa žalobcovia žalobou domáhajú určenia, že záložné právo neexistuje, z dôvodu, že takéto súdne rozhodnutie je podkladom na vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Záverom žalobcovia k potrebe a naliehavosti neodkladného opatrenia poukázali na uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 25Co/203/2017.

4. Žalovaný k vyjadreniu žalobcov uviedol, že zotrváva na odvolacích dôvodoch a argumentácii obsiahnutej v odvolaní, pričom v súlade s ust. § 151 CSP popiera tvrdenia žalobcov o údajnom neodovzdaní pôžičky vo výške 44.000 eur na základe Zmluvy o pôžičke z 13.5.2013 jeho osobou žalobcom, ako aj o údajnom premlčaní záložného práva zriadeného žalobcami v jeho prospech ako záložného veriteľa Záložnou zmluvou zo 6.2.2014. Uvedené tvrdenia žalobcov sú v celom rozsahu účelové, zavádzajúce, pričom pri zohľadnení skutkového a právneho stavu veci a listinných dôkazov nemôžu obstáť.

V súvislosti so zmluvou o pôžičke poukázal na skutočnosť, že v zmysle tvrdení strán nie je medzi stranami sporné, že dňa 13.5.2013 pristúpili strany k podpisu zmluvy o pôžičke a dňa 6.2.2014 k podpisu záložnej zmluvy. Tvrdenie žalobcov, že k reálnemu odovzdaniu finančných prostriedkov vo výške 44.000 eur v hotovosti jeho osobou ako veriteľom žalobcom ako dlžníkom na základe zmluvy o pôžičke nemalo nikdy dôjsť (hoci žalobcovia v Čl. II. zmluvy o pôžičke a ďalších dokumentoch jasne prehlásili prevzatie pôžičky), v celom rozsahu rozporuje a odkazuje na argumentáciu z odvolania. Zo strany žalobcov ide o úmyselne zavádzajúce a vedome nepravdivé tvrdenie, ktoré je v priamom rozpore s prejavmi vôle žalobcov realizovanými v čase pred doručením oznámenia začatia výkonu záložného práva z 12.1.2021, od ktorého momentu žalobcovia šikanóznym a klamlivým spôsobom popierajú svoje predchádzajúce konanie v úmysle vyhnúť sa splneniu povinnosti vrátenia zvyšnej časti istiny pôžičky, spolu s príslušným úrokom z omeškania a zmluvnou pokutou. Skutočnosť, že pôžičku vo výške 44.000 eur žalovaný v hotovosti odovzdal žalobcom v deň podpisu zmluvy o pôžičke a žalobcovia tieto peňažné prostriedky v hotovosti prevzali, určite a jednoznačne vyplýva zo slobodných a vážnych vyhlásení zmluvných strán v čl. II. zmluvy o pôžičke, čl. I. záložnej zmluvy, čl. II. notárskej zápisnice, ako aj čl. I. uznania dlhu, ako aj z úkonov samotných žalobcov, ktorí poskytnutú pôžičku čiastočne splácali do podpisu uznania dlhu a notárskej zápisnice dňa 21.3.2016 v súhrnnej sume 3.750 eur, ako aj následne v časti 21.450 eur. Spochybňovanie notárskej zápisnice žalobcami z dôvodu, že v predloženej odpise notárskej zápisnice absentujú podpisy žalobcov považuje žalovaný za absolútne scestné. Poukázal na skutočnosť, že podstatnú časť textácie notárskej zápisnice tvorí „preklopený“ obsah uznania dlhu, ktorým uznaním dlhu žalobcovia jasne uznali, že v deň podpisu zmluvy o pôžičke (13.5.2013) prevzali odo neho v hotovosti pôžičku v sume 44.000 eur, ďalej že pôžičku čiastočne vrátili splátkou dňa 14.1.2015 v sume 3.000 eur a dňa 2.4.2015 v sume 750 eur, ako aj svoju povinnosť vrátiť zvyšnú časť istiny pôžičky s úrokom z omeškania a dojednanou zmluvnou pokutou. Žalobcovia uznanie dlhu riadne podpísali, pričom svoje podpisy na uznaní dlhu žiadnym spôsobom nespochybnili, ergo podpis uznania dlhu žalobcami je medzi stranami nesporný. Dôvodom, pre ktorý sa na notárskej zápisnici nenachádzajú podpisy žalobcov je, že sa jedná o odpis notárskej zápisnice vydaný notárkou. Podľa ust. § 44 ods. 2 a 4 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok, ďalej len „notársky poriadok“) sa originál (prvopis) notárskej zápisnice s podpismi účastníkov spísaný a podpísaný pred notárom uschováva u notára a zároveň ukladá do Notárskeho centrálného registra listín, pričom v súlade s ust. § 73k ods. 4 v spojení

s § 74 ods. 1 notárskeho poriadku, notár vydáva vždy iba odpis notárskej zápisnice bez podpisov účastníkov, ktorý odpis notárskej zápisnice má však rovnakú právnu silu a záväznosť ako prvopis notárskej zápisnice. Uvedené skutočnosti, no najmä vyhlásenia žalobcov o reálnom prevzatí pôžičky vo výške 44.000 eur v zmluve o pôžičke, záložnej zmluve, notárskej zápisnici a uznaní dlhu, a postupné splácanie pôžičky žalobcami nepochybne preukazujú, že pôžička bola žalobcom reálne odovzdaná. V kontexte uvedených skutočností je bez akejkoľvek relevancie aj argumentácia žalobcov poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.6.2014 sp. zn. 5ECdo/139/2013, nakoľko predmetná notárska zápisnica z 21.3.2016 je z hľadiska formálneho i materiálneho perfektným a spôsobilým titulom na uplatňovanie oprávnených nárokov žalovaného od žalobcov.

Záverov žalobcov o premlčaní záložného práva považuje za zavádzajúce a účelové, keď žalobcovia (zrejme úmyselne) prehliadajú z hľadiska posudzovania otázky premlčania záložného práva podstatné právne účinky uznania dlhu a notárskej zápisnice z pohľadu ust. § 100 ods. 2 a § 110 ods. 1 a 2 O.z. pre plynutie premlčacej doby k samotnej zabezpečenej pohľadávke i k záložnému právu. V nadväznosti k uvedenému v celom rozsahu žalovaný rozporuje tvrdenie žalobcov, že v dôsledku, že výkon záložného práva sa voči žalobcom domáhal po prvý krát v roku 2014 malo dôjsť k premlčaniu záložného práva podľa ust. § 101 O.z.. Rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR a Krajského súdu v Banskej Bystrici sú pri zohľadnení osobitostí predmetného konania bez relevancie, nakoľko predpokladom potenciálnej aplikácie názorov uvedených súdov je úspešné dovolanie sa premlčania záložného práva dlžníkom, ktoré je však v predmetnom prípade vzhľadom aj na ďalej uvedené skutočnosti podľa jeho názoru vylúčené. K výkonu záložného práva na základe záložnej zmluvy žalovaný pristúpil v roku 2014 v rámci pôvodnej premlčacej doby viažucej sa k zabezpečenej peňažnej pohľadávke a tým aj k záložnému právu (keďže žalobcovia sa dostali do omeškania s vrátením pôžičky v zmysle zmluvy o pôžičke dňa 1.1.2014). Od výkonu záložného práva upustil z dôvodu opakovaných prosieb a prísľubov žalobcov, resp. žalobcu 1/, že svoj dlh z titulu poskytnutej pôžičky uhradia. V dôsledku toho, že plnenie týchto „márnych“ prísľubov zo strany žalobcov nenastalo, došlo za účelom zabezpečenia jeho pozície ako veriteľa a ochrany budúcej vymožiteľnosti jeho pohľadávky a jej ošetrovaním pred prípadným premlčaním, v rámci plynutia pôvodnej premlčacej doby zo strany žalobcov dňa 21.3.2016 k podpisu uznania dlhu a notárskej zápisnice. V kontexte uvedených skutočností žalobcovia pri svojom tvrdení o údajnom premlčaní záložného práva opomínajú zásadnú skutočnosť z pohľadu plynutia premlčacej doby, a to účinky uznania dlhu a notárskej zápisnice v zmysle ust. § 110 ods. 1 a 2 O.z., ktorými došlo medzi stranami k dojednaniu novej lehoty splatnosti peňažnej pohľadávky z titulu nároku na vrátenie peňažnej pôžičky a následne z dôvodu neplnenia splátok dojednaným spôsobom k plynutiu novej premlčacej doby v trvaní 10 rokov odo dňa 1.6.2016, viažucej sa k samotnej peňažnej pohľadávke a v zmysle ust. § 100 ods. 2 O.z. aj k záložnému právu. Pre premlčanie záložného práva nepostačuje iba márne uplynutie doby určenej O.z. na uplatnenie nároku na uspokojenie zo zálohu, pretože je tiež potrebné, aby márne uplynula aj premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky, t. j. ak nedošlo k premlčaniu zabezpečenej pohľadávky nemohlo dôjsť ani k premlčaniu záložného práva. Záložné právo sa nikdy nepremlí skôr než ním zabezpečená pohľadávka. V dôsledku písomného uznania pohľadávky žalovaného žalobcami došlo v zmysle ust. § 110 ods. 1 a 2 O. z. k „predĺženiu“ premlčacej doby, resp. k začatiu plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby. K premlčaniu samotnej zabezpečenej pohľadávky a teda aj záložného práva, ktoré túto pohľadávku zabezpečuje, nemôže dôjsť skôr ako 1.6.2026. Vzhľadom na uvedené skutočnosti zastáva žalovaný názor, že v predmetnom prípade nedošlo ani k premlčaniu pohľadávky a tým ani k premlčaniu záložného práva tak ako tvrdia žalobcovia. Pre prípad, že by súd napriek vyššie uvedenému mal v otázke premlčania záložného práva pochybnosti poukázal na skutočnosť, že uplatnenie námietky premlčania žalobcami je v predmetnom prípade potrebné posúdiť ako výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, ktorý nemôže požívať právnu ochranu, a to z dôvodu, že od pôvodne iniciovaného výkonu záložného práva v roku 2014 žalovaný upustil výlučne z dôvodu opakovaných prosieb a prísľubov žalobcov, že svoj dlh splatia, t. j. ľudsky sa žalovaný doslova nad žalobcami zľutoval napriek tomu, že si neplnili zmluvný záväzok, pričom žalobcovia túto skutočnosť v rozpore s dobrými mravmi vznesením námietky premlčania zneužívajú. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 31.8.2004 sp. zn. 25Cdo/2648/2003, podľa ktorého: „Ustanovenie § 3 OZ je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy, ktoré dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi, a v prípade, že tomu tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Pokiaľ ide o výkon práva, ktoré účastníkovi dáva priamo právny predpis, prichádza do úvahy aplikácia tohoto ustanovenia len vo výnimočných prípadoch. Dobrými mravmi rozumie ustanovenie § 3 ods. 1 OZ súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Týmto normám zásadne neodporuje, ak namieta niekto premlčanie práva uplatňovaného voči nemu,

nakoľko inštitút premlčania prispievajúci k istote v právnych vzťahoch je inštitútom zákonným a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa podľa zákona premlčuje. Ak by výkon práva namietať premlčanie uplatneného nároku bol len prostriedkom umožňujúcim poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnou normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by bolo bez významu, jednalo by sa tak síce o výkon práva, ktorý je formálne so zákonom v súlade, avšak išlo by o výraz zneužitia tohoto subjektívneho práva (označované rovnako ako šikana) na úkor druhého účastníka, a teda o výkon v rozpore s dobrými mravmi. O konanie vykazujúce znaky priameho úmyslu poškodiť druhého účastníka by však nebolo možné uvažovať z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatneného nároku vyvodzovaný, ale len z konkrétnych okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohoto nároku uplatnená. Tieto okolnosti by pritom museli byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odoprenie práva uplatniť námietku premlčania.“

V zmysle záverov nálezu Ústavného súdu SR z 20.4.2011 sp. zn. II. ÚS 176/2011, samotná dôvodnosť vznesenej námietky premlčania nezakladá rozpor s dobrými mravmi. Aplikácia tohto inštitútu by mala byť len výnimočná a nemala by zhojovať neznalosť zákona, t. j. neznalosť plynutia premlčacích dôb. V tomto smere je potrebné poukázať aj na jednu zo základných zásad súkromného práva - *vigilantibus iura scripta sunt* - právo patrí bdelym. Preto je potrebné pri skúmaní otázky, či je vznesenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi skúmať či strana konania, ktorá sa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi v súlade s ust. § 3 ods. 1 O.z., postupovala s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti práve v súlade so zásadou *vigilantibus iura scripta sunt*, ktorá predpokladá, že každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich. Vyššie uvedené skutočnosti a predložené listinné dôkazy podľa názoru žalovaného zakladajú v kontexte osobitostí predmetného konania dôvodnosť o závere rozporu vznesenia námietky premlčania žalobcami s dobrými mravmi za súčasného postupu jeho osoby v súlade s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti v súlade so zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* v zmysle požiadavky formulovanej Ústavným súdom SR, keď žalovaný po upustení od výkonu záložného práva v záujme vyhovenia prosbám žalobcov trval v záujme ochrany jeho pohľadávky i zabezpečovacieho inštitútu na uznaní dlhu zo strany žalobcov ako dlžníkov.

K poukazu žalobcov na potrebu a naliehavosť neodkladného opatrenia na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 25.10.2017 č. k. 25Co/203/2017-75 žalovaný uviedol, že závery uvedeného uznesenia sú z pohľadu skutkového stavu v predmetnom konaní neaplikovateľné, nakoľko právny názor súdu v danom prípade vychádza z odlišného skutkového stavu, keď žalobcovia v uvedenom konaní odvodzujú dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia a určenie, že záložné právo neexistuje od neplatnosti záložnej zmluvy, pričom však v predmetnom konaní žalobcovia nespochybňujú platnosť záložnej zmluvy a tým ani legitimitu záložného práva, ale iba účelovo, nepravdivo a v rozpore s vlastnými úkonmi tvrdia, že k reálnemu odovzdaniu pôžičky nemalo dôjsť, resp. že záložné právo je premlčané. Uvedené skutočnosti vylučujú splnenie základného predpokladu pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým je osvedčenie uplatneného žalobného nároku, ktorým je v tomto prípade určenie neexistencie záložného práva, nakoľko uvádzané dôvody a predložené dôkazy zásadným spôsobom vylučujú oprávnenosť uplatneného nároku a tým aj dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Vzhľadom k uvedených skutočnostiam zotrval na svojom odvolacom návrhu.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, c/, f/, g/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že sú dané dôvody na zrušenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie a vrátenie mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. c/ a d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby c/ nenakladala s určitými vecami alebo právami, d/ niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

Neodkladným opatrením sa sleduje procesná ochrana porušeného alebo ohrozeného práva do doby využitia procesných mechanizmov, slúžiacich na realizáciu práva na súdnu ochranu, bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého žalujúca strana žiada.

Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Okrem uvedeného zákonného predpokladu je však nevyhnuté pre nariadenie neodkladného opatrenia skúmať i ďalší zákonný predpoklad, a to osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami. Žalobca je zo zákona povinný hodnoverne osvedčiť aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže žalobca dosiahnuť najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami a listinnými dôkaznými prostriedkami, ktoré budú viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe je v danom štádiu konania vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Je treba však zdôrazniť, že dokazovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní.

Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania, pričom osvedčené skutočnosti majú spĺňať atribút vysokej pravdepodobnosti (na základe čoho súd z nich pri rozhodovaní vychádza). Žalobca osvedčuje (hodnoverne) dôvodnosť a trvanie chráneného nároku (nároku vo veci samej), ako i potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tak musí nevyhnutne obsahovať okrem všeobecných náležitostí žaloby (§ 132 CSP) aj osobitné náležitosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 326 CSP), a to opis rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavy, že exekúcia bude ohrozená. Rovnako nevyhnutnou je aj ďalšia osobitná obsahová náležitosť, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

Procesné zabezpečenie má vždy nevyhnutne vzťah ku konkrétnemu hmotnoprávnemu nároku, bez ohľadu na druh neodkladného opatrenia, keďže zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nemožno poskytnúť ani ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Jeho podstatou je totiž obmedzenie určitých práv a ukladanie subjektívnych povinností rozhodnutím súdu, a to vo vzťahu k slobodným a autonómnym právnym subjektom.

Hoci posúdenie úspešnosti tohto osvedčenia podlieha špecifickým kritériám typickým pre inštitút neodkladného opatrenia, bez osvedčenia dôvodnosti chráneného nároku neprichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy. Pri osvedčovaní dôvodnosti a trvania chráneného nároku, teda nároku vo veci samej, je žalobca povinný dosiahnuť tzv. hodnoverné osvedčenie (keďže zjavne nedôvodnému nároku nemožno poskytnúť predbežnú procesnú ochranu). Osvedčené skutočnosti majú preto spĺňať atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska hmotného a procesného práva legitimizuje vyhovujúci výrok a teda nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia (porov. Števec M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1106 s.).

V posudzovanej veci súd prvej inštancie odôvodnil nariadenie neodkladného opatrenia iba tým, že „preskúmal osvedčenosť potreby poskytnúť predbežnú ochranu právnym vzťahom medzi stranami sporu tohto konania a naliehavosť vydania neodkladného opatrenia. Odôvodnenosť potreby uložiť povinnosť žalovanému zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva k vyššie špecifikovaným nehnuteľnostiam mal súd za dostatočne osvedčenú, a preto návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia v znení, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, vyhovel, považujúc ho za dôvodný. Na základe vyššie uvedeného sa súd vecne stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj názorom o osvedčení práva majúceho sa chrániť za pomoci neodkladného opatrenia, keďže žalovaný svojím konaním smeruje k výkonu záložného práva predajom nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov na dobrovoľnej dražbe.“

Odvolať okrem iného v odvolaní namietal i to, že odôvodnenie napadnutého uznesenia nespĺňa zákonnú a ústavnú požiadavku riadneho a presvedčivého odôvodnenia, odôvodnenie právneho názoru súdu v napadnutom uznesení považuje za objektívne nedostatočné, bez akéhokoľvek odôvodnenia predpokladaného § 220 CSP a ustálenou judikatúrou ako podmienok naplnenia a zachovania jeho práva na spravodlivý proces. Z napadnutého uznesenia podľa neho objektívne nie je zrejmé, ani nie je možné vyvodiť, akým spôsobom súd prvej inštancie dospel k dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a potrebe úpravy pomerov strán, a akým spôsobom sa súd vysporiadal so skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie. Mal za to, že súd prvej inštancie takýmto konaním porušil jeho právo na spravodlivý proces.

Odvolať súd je názoru, že uvedená odvolacia námietka žalovaného je plne dôvodná.

V prvom rade je potrebné uviesť, že ustanovenie § 76 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016 (Ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.), ktoré súd prvej inštancie síce necitoval, ale v podstate aplikoval, nebolo prebraté do novej právnej úpravy CSP. Zákon (CSP) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním jeho obsahových náležitostí. Ide o návod čo má odôvodnenie rozhodnutia súdu obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany strán sporu, ako i súdu vyššej inštancie, ktorý ho bude preskúmavať, ale aj zo strany verejnosti.

Podľa § 220 ods. 2 a 3 CSP: (2) V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. (3) Ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu. Podľa § 236 CSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaného sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamena automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (porov. napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. marca 2016 sp. zn. 4Cdo 163/2015).

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie ustanovení § 220 ods. 2, § 236 CSP, podľa ktorých v odôvodnení rozsudku má uviesť súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyložiť, ktoré skutočnosti mal preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval a posúdiť zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

O nepreskúmateľné rozhodnutie ide i vtedy, ak z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má obsahovať, aké zistenia z konkrétnych dôkazov boli vyvedené a aký majú význam z hľadiska hmotného práva. V odôvodnení rozhodnutia má súd náležite vysvetliť, ako sa vysporiadal s rozhodujúcimi a zistenými skutočnosťami a na akom základe prijal právne závery. Preto ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, na základe ktorých súd rozhodol, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 226/03).

Rozhodnutie súdu prvej inštancie v prejednávanej veci nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám, kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Nie je zrejmé akými úvahami sa súd riadil, úplne v ňom absentuje argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať. Súd prvej inštancie neuviedol existenciu akých konkrétnych právnych vzťahov medzi sporovými stranami mal za osvedčenú a z čoho vyvodil hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania a akého meritórneho nároku (podľa akého zákonného predpisu), ktorému sa má poskytnúť procesná ochrana. Uviedol iba to, že žalovaný svojím konaním smeruje k výkonu záložného práva predajom nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov na dobrovoľnej dražbe, a to bez toho aby uviedol čo i len to, či takýto zásah považuje za neoprávnený a prečo. Žiadnym spôsobom nevyhodnotil a neodôvodnil ani neodkladnosť a naliehavosť úpravy pomerov strán, keď samotné iba všeobecné skonštatovanie reálnej hrozby nepostačuje pre odôvodnenie

naplnenia zákonného predpokladu nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým je potreba bezodkladnej úpravy pomerov vzhľadom na naliehavosť situácie.

Odvolačný súd preto podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, ktoré viedli k zrušeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd sa ďalšími námietkami uvádzanými žalovaným v odvolacom konaní nezaoberal, keďže neboli spôsobilé ovplyvniť jeho rozhodnutie.

7. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách pokynov odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), predovšetkým vec posúdiť a uviesť argumentačný základ vyhodnotenia hodnoverného osvedčenia hmotnoprávneho nároku, ktorému sa má poskytnúť navrhovaná procesná ochrana i potreby bezodkladnej úpravy pomerov, už i s prihliadnutím na odvolacie námietky.

Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanoveniami o obsahových náležitostiach súdneho rozhodnutia § 236, § 234 ods. 2 a § 220 ods. 2 CSP, a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, musí dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie uznesenia bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za osvedčené a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

8. Podľa § 396 ods. 1 a 3 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania o nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd nerozhodoval (rovnako ako súd prvej inštancie o náhrade trov prvoinštančného konania o nariadenie neodkladného opatrenia), vzhľadom na ustanovenie § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie (vo veci samej) končí.

9. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods.1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods.2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)